

Tvář Zlatníka

Texty na tento týden

Mt 5,16; 1K 4,9; Ef 3,10; Jb 23,1–10; Mt 25,1–12; Da 12,1–10; Ef 4,11–16

Základní verš

„Na odhalené tváři nás všech se zrcadlí slavná zář Páně, a tak jsme proměňováni k jeho obrazu ve stále větší slávě – to vše mocí Ducha Páně.“ (2 K 3,18)

Při svém pobytu v Indii vzala misionářka Amy Carmichaelová skupinku dětí do tradičního zlatnictví. Uprostřed ohně tam na žhavých uhlících dřevěného uhlí ležela zakřivená střešní taška. Na ní se ohřívala směs soli, tamarindu a cihlového prachu. Do této směsi zlatník vložil surové zlato. Když oheň směs rozehřál, zlato se vyčistilo. Zlatník je z ohně kleštěmi vyndal, prohlédl, a jestliže se mu zdálo, že není ještě dostatečně čisté, vložil ho do ohně znovu s novou směsí. Pokaždé, když dal zlato opět do ohně, zvýšil teplotu. Děti chtěly vědět, jak zlatník pozná, že už je zlato dost čisté. Odpověděl: „Když v něm vidím svou tvář.“ (CARMICHAELOVÁ, Amy, *Learning of God*. Fort Washington, PA: Christian Literature Crusade, 1989, s. 50)

Bůh nás chce očistit, zušlechtit jako zlato, abychom odráželi jeho obraz. To je nádherný cíl. Je pozoruhodné, že charakter podobný Kristovu se v nás rozvíjí právě tehdy, když procházíme životními zkouškami.

Osnova lekce

Bůh dokáže i těžké a smutné situace (které nejsou jeho dílem) využít k tomu, aby z nich „vytěžil“ maximum pro nás a pro proměnu našeho charakteru k jeho obrazu. V kontextu velkého sporu dobra a zla je to velké svědectví o moci Boží lásky.

- Ř 8,29: Boží touha: obnova jeho obrazu v hříšných lidech (neděle)
- Jb 23,1–10: Svědectví Jóbova charakteru (pondělí)
- Mt 25,34–40: Charakter Ježíšových následovníků (úterý)
- Da 12,4–10: Charakter Božích dětí v době konce (středa)
- Ef 4,11–16: Boží obraz odrážený společenstvím (čtvrtek)

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

PODOBNÍ JEHO OBRAZU

Které předem vyhlédl, ty také předem určil, aby přijali podobu jeho Syna, tak aby byl prvorozenný mezi mnoha bratřími. (Ř 8,29)

Osobní studium

Na počátku nás Bůh stvořil ke svému obrazu (Gn 1,27), ale jeho stvoření je narušeno hříchem. Tato zkáza je viditelná všude. Všichni jsme byli hříchem poznamenáni (Ř 3,10–19). Bůh nám však touží vrátit to, o co jsme vinou hříchu přišli. Právě do tohoto kontextu zapadá náš úvodní verš. Odhaluje Boží plán, že ti, kdo podřídí svůj život Duchu svatému, mohou přijmout „podobu jeho Syna“ (Ř 8,29).

Obnova má v sobě i další rozměr. „V člověku má být obnoven Boží obraz. Při zdo-konalování lidské povahy jde o Boží čest i o čest Kristovu.“ (DA 671; TV 429.430)

Jak rozumíš uvedenému citátu? Uvažuj o něm v kontextu následujících veršů.

Jb 1

Mt 5,16

1K 4,9

Ef 3,10

Jako křesťané nesmíme zapomenout, že jsme uprostřed kosmického dramatu. Všude kolem nás se odehrává spor mezi Kristem a satanem. Boj má mnoho podob a projevuje se různě. A ačkoli je toho mnoho skrytého, můžeme pochopit, že jako Kristovi následovníci máme v tomto dramatu úkol a svými životy můžeme vzdávat Kristu čest.

Aplikace

Představ si, že jsi na hřišti velkého stadionu. Na tribuně na jedné straně sedí nebeské bytosti věrné Pánu a na druhé straně jsou bytosti, které se s Luciferem postavily proti Bohu. Pokud by se tvůj život za posledních čtyřadvacet hodin odehrával na tomto hřišti, která strana by ti více tleskala? Co naznačuje tvoje odpověď?

VÍRA UPROSTŘED ZKOUŠEK

Jób na to odpověděl: ²„Také dnes zní moje lkání vzpurně, vzdychám pod rukou, která mě tíží. ³Kéž bych věděl, kde ho najdu. Vydal bych se k jeho sídlu, ⁴předložil bych mu svou pří a plno důkazů by podala má ústa. ⁵Chtěl bych vědět, jakými slovy by odpověděl, porozumět tomu, co mi řekne. ⁶Ukáže svou velkou moc, až povede spor se mnou? Nikoli, jistě by mi dopřál sluchu. ⁷Jako přímý bych se před ním obhajoval, navždy unikl bych svému soudci. ⁸Půjdu-li vpřed, není nikde, jestliže zpět, též ho nepostřehnu, ⁹jestliže něco učiní vlevo, neužřím ho, skryje-li se vpravo, neuvidím to. ¹⁰Zato on zná moji cestu; ať mě zkouší, vyjdu jako zlato. (Jb 23,1–10)

Osobní studium

Je určitě strašně být uprostřed bitvy, nebo dokonce války. Situace je ještě horší, pokud nepřítel nevidíme a netušíme, z které strany nás napadne. Jako křesťané prožíváme něco podobného. Víme, že síly Božího nepřítele jsou nablízku, a můžeme je cítit v našich životech. A přece musíme ve víře kráčet vpřed. Potřebujeme důvěřovat tomu, který je „Neviditelný“ (Žd 11,27).

Uvažuj o textu Jb 23,1–10. Co bylo podstatou Jóbova zápasu? Co nemohl vidět? Co mu pomáhalo věřit i přes všechno trápení, kterému byl vystaven?

I uprostřed strašných zkoušek Jób důvěřoval Bohu. Navzdory všemu špatnému byl Jób odhodlán vydržet. A jedna z myšlenek, které mu pomohly vytrvat, byla touha být jako zlato. Ne nějaká zlatá medaile. Jób se díval do budoucnosti a uvědomoval si, že pokud se bude držet Boha, vyjde z tohoto zápasu lepší, čistší – jako ryzí zlato. Z příběhu nevíme, kolik toho Jób věděl o událostech

v zákulisí. Bez ohledu na to, kolik toho bylo před ním skryto, pokorně a trpělivě snášel „očisťující oheň“.

Bojíš se ohně? Máš obavu, že ti ublíží zkouška ohněm? Možná, podobně jako v případě Jóba, si neumíš vysvětlit své utrpení. Může jít o potíže s přizpůsobením se nové práci nebo novému domovu. Může jít o nutnost snášet špatné zacházení v zaměstnání, ve škole, nebo dokonce ve vlastní rodině. Může se jednat o nemoc nebo finanční ztrátu. I když je to těžké pochopit, Bůh může použít tyto zkoušky, aby nás zušlechtil a očistil a aby nechal zazářit svému obrazu v našem charakteru.

Jób chtěl, aby byl jeho charakter čistý jako zlato. Tato touha mu pomáhalo, dávala mu sílu vše vydržet. Upřel zrak na Boha, a tak překonával obtíže a tragédie, které mu přišly do života. Silným svědectvím o jeho povaze je i to, že uprostřed vši bolesti a utrpení dokázal pochopit, že prožívá očistný proces. I když tomu nerozuměl, věděl, že prožité zkoušky ho mohou zdokonalit.

Aplikace

Jak podle tvé zkušenosti zkoušky zušlechťují a očisťují? Jakými jinými způsoby (kromě zkoušek a bolesti) by se mohl tvůj charakter změnit, abys více odrážel Boží lásku, trpělivost a milost?

JEŽÍŠOVA POSLEDNÍ SLOVA

³⁴Tehdy řekne král těm po pravici: „Pojďte, požehnaní mého Otce, ujměte se království, které je vám připraveno od založení světa. ³⁵Neboť jsem hladověl, a dali jste mi jíst, žíznul jsem, a dali jste mi pít, byl jsem na cestách, a ujali jste se mne, ³⁶byl jsem nahý, a oblékli jste mě, byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste za mnou.“ ³⁷Tu mu ti spravedliví odpovědí: „Pane, kdy jsme tě viděli hladového, a nasýtili jsme tě, nebo žíznivého, a dali jsme ti pít? ³⁸Kdy jsme tě viděli jako pocestného, a ujali jsme se tě, nebo nahého, a oblékli jsme tě? ³⁹Kdy jsme tě viděli nemocného nebo ve vězení, a přišli jsme za tebou?“ ⁴⁰Král odpoví a řekne jim: „Amen, pravím vám, cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili.“ (Mt 25,34–40)

Osobní studium

Ježíš byl v Jeruzalémě a připravoval se na smrt. Podle Matoušova evangelia bylo to poslední, co před Velkou nocí svým učedníkům vyprávěl, podobenství o deseti pannách a o ovcích a kozlech. V nich objasnil, jak bychom měli žít. Tyto příběhy objasňují, jak bychom měli žít během čekání na Ježíšův příchod. V souvislosti se stále zřejmějšími znameními „poslední doby“ je dnes jejich význam důležitější než kdykoli předtím.

V podobenství o deseti pannách (Mt 25,1–12) považují mnozí komentátoři olej za symbol Ducha svatého. Tento olej je však také obrazem našeho charakteru, tedy výsledku naší ochoty nechávat se měnit mocí Božího působení.

Uvažuj o podobenství zaznamenaném v Mt 25,1–12. Jak se mění význam příběhu v závislosti na tom, zda olej vnímáme jako symbol Ducha svatého nebo obraz charakteru? Jaké důsledky má pro nás tento příběh v obou těchto výkladech?

Duch svatý

Charakter

Uvažuj o podobenství o ovcích a kozlech v Mt 25,31–46. Jaká kritéria používá král při jejich oddělování?

Všimněme si, že král odděluje ovce a kozy na základě jejich skutků, jejich charakteru. I když Ježíš zde neučí spasení ze skutků, můžeme vidět, jak důležitý je rozvoj charakteru v plánu spasení a jak ti, kdo jsou skutečně Kristem spaseni, zrcadlí spasení svým životem i charakterem.

Aplikace

Říká se, že „charakter je to, jak se člověk chová potmě“. Jaký jsi člověk, když se nikdo nedívá? Co ti tvá odpověď říká o změnách, které musíš ve svém životě udělat?

MOUDROST

⁴ „A ty, Danieli, udržuj ta slova v tajnosti a zapečet tuto knihu až do doby konce. Mnozí budou zmateně pobíhat, ale poznání se rozmnoží.“ ⁵ Já, Daniel, jsem viděl toto: Hle, povstali dva další muži, jeden na tomto břehu veletoku, druhý na onom břehu veletoku, ⁶ a ten se otázal muže oblečeného ve lněném oděvu, který byl nad vodami veletoku: „Kdy nastane konec těch podivuhodných věcí?“ ⁷ I slyšel jsem muže oblečeného ve lněném oděvu, který byl nad vodami veletoku. Zvedl svou pravici i levici k nebi a přísahal při Živém navěky, že k času a časům a k polovině, až se dovrší roztržštění moci svatého lidu, dovrší se i všechno toto. ⁸ Slyšel jsem, ale neporozuměl jsem. Řekl jsem: „Můj pane, jaké bude zakončení toho všeho?“ ⁹ Řekl: „Jdi, Danieli, tajuplná a zapečetěná budou ta slova až do doby konce.“ ¹⁰ Mnozí se vytríbí, zbělí a budou vyzkoušeni. Svévolníci budou jednat svévolně; žádný svévolník se nepoučí, ale prozíraví se poučí.“ (Da 12,4–10)

Osobní studium

Včera jsme uvažovali o důležitosti charakteru pro ty, kteří očekávají Kristův příchod. Dnes se zaměříme na to, jak je důležitý pro lidi, kteří se živí dočkají druhého příchodu Ježíše Krista.

Uvažuj o textu Da 12,1–10. Jaký je kontext těchto veršů? Co tyto verše říkají o charakteru Božího lidu v době konce? Jaké vlastnosti má Boží lid na rozdíl od bezbožných? (Viz také Zj 22,11.)

Danielovi bylo řečeno, že těsně před Kristovým příchodem nastane čas soužení, jaké nebylo nikdy v dějinách Země. Text Da 12,3.10 charakterizuje prozíravé a svévolné lidi v tomto období. Všimněme si, že svévolní „budou jednat svévolně“ (Da 12,10). O prozíravých naopak píše: „budou zářit jako záře oblohy, a ti, kteří mnohým dopomáhají k spravedlnosti, jako hvězdy“

(Da 12,3), protože „se vytríbí, zbělí a budou vyzkoušeni“ (Da 12,10). A to i přesto, že to bude „doba soužení, jaké nebylo od vzniku národa až do této doby“ (Da 12,1). Kromě toho jsou obě skupiny charakterizovány tím, jak porozumí tomu, co se děje: svévolní nebudou chápat a nepoučí se, ale prozíraví „se poučí“ (Da 12,10).

Budou rozumět čemu? Matematice, chemii nebo teologii? V knize Přísloví čteme, že „počátek poznání je bázeň před Hospodinem“ (Př 1,7). Možná v tomto kontextu jsou „prozíraví“ proto moudří, neboť rozumějí posledním událostem, době soužení a tomu, co přichází. Nejsou zaskočení. Ze svého studia Písma vědí, co se bude dít. A co je nejdůležitější – vědí dost na to, aby je doba soužení a problémů pročistila a zušlechtila. Na druhé straně hříšníci – svévolníci – budou stále tvrdohlavější ve své vzpouře, a tak budou rozmnožovat svou zkaženost.

Aplikace

O textu Da 12 jsme uvažovali v kontextu posledních dnů tohoto světa. Jaké principy obsažené v těchto verších nám mohou pomoci lépe pochopit proces očisťování a zušlechťování – ne někdy v budoucnosti, ale právě teď, dnes?

CHARAKTER A SPOLEČENSTVÍ

¹¹A toto jsou jeho dary: jedny povolal za apoštoly, jiné za proroky, jiné za zvěstovatele evangelia, jiné za pastýře a učitele, ¹²aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby – k budování Kristova těla, ¹³až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti. ¹⁴Pak už nebudeme nedospělí, nebudeme zmitáni a unášeni závanem kdejakého učení – lidskou falší, chytráctvím a lstivým sváděním k bludu. ¹⁵Budme pravdiví v lásce, ať ve všem dorůstáme v Krista. On je hlava, ¹⁶z něho roste celé tělo, pevně spojené klouby navzájem se podpírajícími, a buduje se v lásce podle toho, jak je každé části dáno. (Ef 4,11–16)

Osobní studium

Ve známé písni dua Simon & Garfunkel se zpívá „Jsem skála, jsem ostrov...“ Cítili jste se někdy podobně osamoceni, nebo jste dokonce chtěli zůstat sami a mít od ostatních klid? Možná jste dokonce slyšeli lidi říkat: „Moje cesta s Bohem je moje soukromá záležitost. Není to něco, o čem bych chtěl mluvit.“

Uvažuj o tom, o co Pavlovi v úvodních verších jde. Jakou úlohu přisuzuje společenství věřících?

Když Pavel píše Efezským, popisuje církev jako tělo. Ježíš je hlavou a jeho lid tvoří zbytek těla. Podíváme-li se na Ef 4,13, všimneme si cíle života v takovém společenství – aby „všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství“. A právě proto potřebujeme jeden druhého!

Za určitých okolností je zřejmě možné být křesťanem zcela sám. Bylo tomu tak po staletí u mnoha lidí, kteří zároveň prožívali pronásledování nebo výsměch. Dá se dokonce mluvit o tom, že někdy je přímo nezbytné, aby člověk zůstal sám a chránil tak sebe i ostatní. Víra takových lidí může být právem svědectvím o Boží moci. Apoštol Pavel však klade důraz na něco jiného: „zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti“ dosahujeme tehdy, když spolupracujeme s ostatními věřícími ve vzájemném společenství víry.

Co se podle Pavla v úvodních verších musí stát, než se v našem křesťanském společenství zjeví Kristova plnost?

V čem se liší svědectví společenství, které odhaluje Kristovu plnost, od svědectví jednotlivce? Jaké to má důsledky v kontextu velkého sporu? Viz text Ef 3,10.

Aplikace

Je snadné být milým, když jsi sám nebo mezi cizími lidmi. Mnohem těžší je být laskavý k lidem, které buď opravdu dobře znáš, nebo jsou ti dokonce nesympatičtí. Pokud i takovým lidem neustále prokazuješ ochotu a laskavost, poskytuješ tím krásné svědectví o tom, jaký je Bůh.

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 29. kapitolu „Vstříc ženichovi“ z knihy *Perly moudrosti* (COL 405–421; PM 208–216) a 39. kapitolu „Doba soužení“ z knihy *Velké drama věků* (GC 613–634; VDV 397–409).

„Budování charakteru je nejdůležitější úkol, který byl člověku svěřen. Nikdy dříve nebylo zapotřebí studovat toto téma usilovněji než dnes. Nikdy dříve nemuseli lidé řešit tak závažné otázky. Nikdy dříve nemuseli mladí lidé čelit tak velkým nebezpečím jako v této době.“ (Ed 225; Vých 145)

„V tomto podobenství nerozumné panny prosí o olej, ale jejich žádost není vyslyšena. Je to symbol těch, kteří se nepřípravili – nebudovali svůj charakter, aby mohli obstát v době krize. Je to něco podobného, jako kdyby zašli k sousedům a řekli: Dejte nám váš charakter, jinak zahyneme. Rozumné družičky nemohly poskytnout svůj olej těm nerozumným, kterým dohořivaly lampy. Charakter je nepřenositelný. Nedá se koupit ani prodat. Je možné jej jen získat. Pán dal každému zkušební lhůtu, v níž má každý příležitost získat spravedlivý charakter. Není však možné, aby jeden člověk přenechal charakter někomu jinému – protože je to charakter, který se formoval v těžkých zkušenostech, kdy se učil od velkého Učitele trpělivosti a posiloval svoji víru, kterou dokáže odstranit hory nemožností.“ (YI 16. 1. 1896)

Otázky k rozhovoru

1. Co znamená „budovat charakter“? Jak je to možné dělat? Jak se to projevuje ve tvém osobním životě a v životě vašeho sborového společenství?
2. Ve čtvrtek jsme se učili o důležité úloze společenství v životě křesťana. Funguje váš místní sbor jako Kristovo tělo? Jak se vašemu společenství daří představovat Kristův charakter? Co můžete v této oblasti zlepšit?
3. Ve třídě si promluvte o otázce, proč je budování charakteru důležité, i když jsme spášení jedině vírou v Ježíše. Pokud nás zachraňuje Kristova spravedlnost a jeho dokonalý charakter, proč potom potřebujeme rozvíjet svůj charakter?
4. Helen Kellerová, která v raném dětství ztratila zrak i sluch, napsala: „Charakter se nedá budovat v tichu a klidu. Jen ve zkouškách a utrpení se může posílit duše, zaostřit zrak, probudit touhu a dosáhnout úspěchu.“ (Leadership, sv. 17, č. 4) Souhlasíte s tím? Uvažujte o vztahu mezi charakterem, utrpením a velkým sporem mezi dobrem a zlem.

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.